

Vai es esmu patērētājs?

Autors Andrejs Vanags

Ceturtdiena, 30 augusts 2018 08:14 - Pēdējās izmaiņas Otrdiena, 04 septembris 2018 14:44

Patērētāju tiesību aizsardzības likums (PTAL), kā var noprast, ir domāts tieši patērētāju tiesību aizsardzībai. Patērētāji, kā jau regulāri šīs mājaslapas lasītāji zina, bauda veselu virkni īpašu tiesību (atteikuma tiesības, tiesības uz nekvalitatīvas preces remontu vai apmaiņu, plašas tiesības saņemt informāciju u.c.). Tomēr, kas tad īsti ir patērētājs? No atbildes uz šo jautājumu ir atkarīgs ne tikai tas vai Jums ir konkrētas tiesības, bet arī tas vai mūsu asociācija vai Patērētāju tiesību aizsardzības centrs sniegs palīdzību Jūsu problēmas risināšanā.

Lai palīdzētu saprast vai esat patērētājs konkrētajā darījumā, piedāvājam četras pazīmes pēc kurām var viegli to noteikt.

Cilvēks, nevis organizācija

Vispirms jāsaprot, ka patērētājs var būt tikai cilvēks jeb, likuma vārdiem, fiziskā persona. Patērētājs nekad nevar būt organizācija. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, akciju sabiedrība, biedrība vai nodibinājums, valsts iestāde - neviena no šīm organizācijām nevar izmantot patērētājam paredzētas tiesības.

Praksē nošķirt darījumus ar organizācijām ir salīdzinoši viegli - ja darījumu apliecinošā dokumentā (līgumā, čekā, kvītī, rēķinā u.tml.), kā pircējs/pakalpojuma saņēmējs ir norādīta organizācija, tad patērētājiem paredzētas tiesības izmantot nevarēs.

Piemēram, ja tiek iegādātas mēbeles un pavadzīme-rēķinā ir norādīta SIA "A", tad PTAL uz šo situāciju neattieksies. **Pircējs vai pakalpojuma saņēmējs, nevis otrādi**

Par patērētāju var kļūt tikai cilvēki, kas iegādājas preces vai pakalpojumus. Savukārt, tie cilvēki, kas pārdod preces vai sniedz pakalpojumus nebūs atzīstami par patērētājiem.

Piemēram, ja Jānis B. veic Jura K. dzīvoklī kosmētisko remontu, tad Juris K. atzīstams par patērētāju, jo viņš ir pakalpojuma saņēmējs, bet Jānis B - nē. **Prece vai pakalpojums**

Vai es esmu patērētājs?

Autors Andrejs Vanags

Ceturtdiena, 30 augusts 2018 08:14 - Pēdējās izmaiņas Otrdiena, 04 septembris 2018 14:44

---

tiek izmantots personīgajām vajadzībām

Trešā patērētāja pazīmē raksturo iegādātas preces vai saņemtā pakalpojuma izmantošanas mērķi. Ja prece/pakalpojums tiek izmantoti regulārai peļņas gūšanai, tad pircējs nav atzīstams par patērētāju.

Piemēram, ārsts vai advokāts, kas iegādājas datoru savai prakses vietai nav atzīstami par patērētājiem, jo iegādāta prece tiks izmantota regulārai peļņas gūšanai. Turpretī, ja ārsts vai advokāts iegādājas datoru, lai turētu to mājās un izmantotu to personīgajās interesēs (sarakste ar draugiem, personīga patēriņa preču iegādei tiešsaistē, izklaidējoša rakstura multimediju produkcijas patērēšanai u.c.), tad viņš būs patērētājs PTAL izpratnē.

Tāpat, cilvēks, kas nodarbojas ar nekustamā īpašuma tirdzniecību vai izīrēšanu, pērkot nekustamo īpašumu šiem mērķiem netiks atzīts par patērētāju. Savukārt, iegādājoties dzīvokli vai māju, lai tur varētu dzīvot pats vai ar savu ģimeni, cilvēks šajā darījumā darbojas, kā patērētājs. **Preci vai pakalpojumu saņem no uzņēmēja**

Iedomāsimies kādu situāciju, kas ir bieži sastopama dzīvē - Jūsu paziņa, kuram vairs nav vajadzīga kāda personīgā manta (automašīna, dators, mobilais telefons, bērna drēbes vai apavi un tml.) vēlas to pārdot, bet Jūs esat gatavs to pirkt. Vai uz šo gadījumu attiecas PTAL un vai Jums ir visas patērētāja tiesības, piemēram, tiesības prasīt preces apmaiņu pret kvalitatīvu?

Te jāatceras, ka PTAL mērķis ir aizsargāt patērētāju attiecībās ar profesionālu pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, proti, to, kas nodarbojas ar tirdzniecību vai pakalpojumu sniegšanu regulāras peļņas gūšanas nolūkā. Tas nozīmē, ka augstāk minētajā gadījumā PTAL nebūs piemērojams, pat ja vēlaties iegādāties preci savām personīgām vai ģimenes vajadzībām.

Ļoti ceram, ka šis raksts ir ļāvis Jums labāk saprast, kādos gadījumos Jūs varat baudīt patērētāju aizsardzības priekšrocības.

Interesē patērētāju aizsardzības jautājumi? Mums ir arī citi materiāli par šo tēmu, piemēram [pa mācība par to, kā uzlabot savas izredzes Patērētāju strīdu risināšanas komisijā](#)

vai

[raksts par to, cik ilgā laikā ir jāpieprasa aviopasažieriem pienākošās kompensācijas](#)

.

Vai es esmu patērētājs?

Autors Andrejs Vanags

Ceturtdiena, 30 augusts 2018 08:14 - Pēdējās izmaiņas Otrdiena, 04 septembris 2018 14:44

Veiksmīgus pirkumus!